

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵) ، التي
آیلغی (۳۵) غروشدور .
ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۱۷) ، التي
آیلغی (۹) فرانقدر .

اداره هانه

باب عالی جاده سنده اورخان بک خاندنه
نومرو ۲۳-۲۶

اخطارات

آبونه بدلی پیشیدور .

§

مسالکه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ایدیلمه یین یازیلر
اعاده اولوغاز .

الکشاف

سر ۶ (۱) ۳۰ ۳۱ ۱۳

اخطارات

رساله مزدن آلدیغی کوسترلک شرطیله
یتون یازیلر هر هانکی برغزته طرفندن
اقتباس اولونه ییدر .

§

مکتوبلرک ، امضالرک واضح و
اوقوناقلی اولمسی و آبونه صره
نومروسی محتوی بولونمسی لازمدور .

§

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرسارینک فراسیزده یازلمسی
رجا اولنور .

§

اون آبونه قید ایدن ذاته بر آبونه
مجاناً تقدیم اولنور .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

دینی ، علمی ، ادبی ، سیاسی هفته لقی مجموعه اسلامیه در

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول : ح . اشرف ارباب

جلد ۲ - ۹

۷ ربیع الاول ۱۳۳۱ پنجشنبه ۳۱ کانون ثانی ۱۳۲۸

عدد ۴۹ - ۲۳۱

شبهه یوق که بوصورتله پاره یه تشویق ؛ طوغری دن طوغری به اتفاق ایله امرایتمکدن دهاموثر ، دهابلیغدر . زیرا « اقراض - اودوونج » دینلیدیکی کبی بر کره خاطره کلن معاویریلن پاره لر هیچ ضایع اولمده دن ویرن کیمسه یی بولاجق دیمکدر . مع مافیله بومقامده بوقدرله ده اکتفا ایدلیور ؛ دین ، وطن اوغورنده فدا ایدیلن پاره لرک ؛ بشقه کیمسه یه دکل ، آنجق جناب حقه اودونج ویرلدیکی ، بونکله برابر صاحب لرینه ویردکلرینک مثلی دکل بلکه قات قات فضله سی ویریله چکی ده سویلیور : « فیضاعفه له اضعا فاکثیره - ان تقرضوا الله قرضاً حسناً یضاعفه لکم - واقرضوا الله قرضاً حسناً ! »

طوغری دن طوغری به اتفاق ایله امرایتمه یه رک بوقدر مؤثر براسلوب اختیار ایدلمسده کی حکمت الهیه کلهجه : اوده دینک ، وطنک قورتارلسی ، ملت اسلامیه نک سلامت آتسی ایچون آچیلان مجاهده ومحاربه یه صرف ایدلمک اوزره یاییلاجق فدا کارلغک قطعیا ضایع اولیه جغنی ، هرکیم نه ویررسه مطلقاً ویردیکندن دهافضله سینه مالک اولاجغنی انسانلرک ذهنته یرلشدیرمکدر .

بوراده خاطره کلن برشی دهاواردر : عجبا بواوغورده پاره لرینی صرف ایدلرک مع زیاده کوره جکلری مکافات ، آخرتمه می یوقسه دنیاده می ؟ بعض مفسرین یالکز آخرتمه کوره جکلر دیورلرسده بو طوغری برشی دکلدر . بلکه هم آخرتمه هم ده دنیاده اوفدا کارلغک مکافاتی مع زیاده کوره جکلدر . چونکه دین ، وطن اوغورنده فدا کارلغده بولنلر عینی زمانده کندی نفس لرینی ، کندی حیات شخصیه لرینی ده مدافعه ، کندی ناموس وحیثیت لرینی ده محافظه ایتمش اولورلر . زیرا بر ملتک هیئت عمومیه سینه قارشو وقوع بولاجق تجاوزدن او ملتی تشکیل ایدن هر فرد آیری آیری متضرردر ؛ فلاکت کلدیکی زمان هپسینه بردن کلیر : « واتقوا فتنه لاتصیبن الذین ظلموا منکم خاصة ! »

اگر « سیروا ! » امر جلیله اتباع ایدرک کره ارضی طولاشیر ؛ ملل ماضیه نک تاریخلرینی کوزدن کچیرر ، ام حاضره نک احوالی تدقیق ایدرسه ک ؛ کندی ملیتی ، کندی ناموس وشرقی محافظه اوغورنده ماللی ، جانی فدا ایتمین ملتک نه قدر ذلیل ومقهور ، نصل فجیع بر عاقبه معروض اولدقلرینی یقیناً بیلدیکمز کبی بو اوغورده ماللی ، جانی فدا ایتمکدن هیچ بر صورتله چکنمه یین ملتک ده ناموس وحیثیتی محافظه ایدرک نصل یوکسک بر موقع احراز ایلدکلرینی ، نه مسعود بر حیات کچیردکلرینی البته کوررز : اولکیلر یک رذیلانه بر صورتده استقلال ملیلرینی نصل غائب ایتشلرسه ایکنجیلرده اونسبتده موقع لرینی تحکیم ایدرک یاشامق حقنه مالک اولدقلرینی بتون کائناته اثبات ایتشلردر . ذاتاً قانون فطرت ، ناموس طبیعت ده بونی ایجاب ایدر ؛ بونک برشق دیکرینی بولق قابل دکلدر . « سنة الله الی قد خلت من قبل ولن تجد لسنة الله تبدیلا . »

غنی عن العالمین اولان قادرمطلق حضر تلمری کندیسینی « مستقرض »

مقامنده کوسترن براسلوب وجیز ایله بزلی اعانه یه تشویق ایتدکدن صوکره « والله یقبض ویبسط » بیوریور . اوت ، نه قدر طوغری ! الله ، فطرتک لایتغیر قانونلرینه مخالف حرکته بولنان نیجه ملل واقوا . مک اللرنده اولان مال واملاکی آلاق اولنره رزق قپوسنی دارالتدینی کبی ، اوقانون داخلنده حرکت ایدن ملتله ده یک چوق مال واملاک ، ملک ودولت احسان ایلشدیر . « ... تؤتی الملک من تشاء وتنزع الملك ممن تشاء وتعز من تشاء وتذل من تشاء ! » . دها صوکرده « والیه ترجعون » کلام بلاغت اتسامیه ختم مقال ایدلمه سی نه قدر معنی داردر . زیرا هممزک دونه جکمز یر آنجق اودر . بورجوعی شیخ محمد عبده شویولده ایضاح ایدیور : الله رجوع ایکی صورتله اولور : بری دنیاده دیکری عقباده در . دنیاده رجوع ؛ الله هر شی حقنه کی لایتغیر اولان قانونلرینه رجوع ایدرک ساحل سلامت جیقمق اوقانونلر داخلنده حرکت ایتمه متوقف اولدیغنی ادراک ایتکدر . عقباده کی رجوع ایسه (یوم لاتملک نفس لنفس شیئاً والامر یومئذ لله) نص جلیلک سری ظاهر اولمقدر .

خلاصه : جناب حق ؛ ترجمه و تفسیری صدندده بولندیغمز آیت کریمه ایله دینی ، وطنی قورتارمق پاره یه متوقف اولدیغنی ، و بو اوغورده ویریلن اعانه لرک صرف کندیسینه - همه اودونج - ویرلدیکنی یک واضح ، غایت مؤثر بر صورتده بیان ایدیور . بو بزم ایچون نه قدر بختیارلقدیر ؛ اکر وحدانیت الهیه اعتقاد من وارسه ، « قرآن » کلامی اولدیغنی اینانیورساق ، رضای باری بی تحصیل ایتک ایسته یورساق ؛ دینیزی ، وطنمیزی قورتارمق ایچون بوکون هر شیمیزی فدا ایتمه لی یز . اکر بویه یاممازساق هم دنیاده هم آخرتمه رذیل ورسوای اولاجغمز ده قطعیا شبهه ایتمه لی یز . « لن تنالوا البر حتی تنفقوا مما تحبون ! » ، « ها اتمها اولاء تدعون لتنفقوا فی سبیل الله فنکم من یخّل ومن یخّل فانما یخّل عن نفسه والله الغنی وأتم الفقراء وان تنول یستبدل قوماً غیرکم ثم لا یكونوا امثالکم . »

آقسه کیلی

احمد حمدی

فَلْتَنْفَقُوا

اخلاق اسلامیه نک اساسلری

۸

واقعا اوروپا لیلرک حقمزده سوء ظنی جالب اولان انحطاط وتدنیز ، کندیلرله مسابقه ده کی عجز عارض وموقفمز ظاهر حاله آنلره حق ویردیره جک کبی کورونور . وشوکت سابقه منی الدن قاجیردیغمز دن طولانی بزی نقدر تعیب ایدرلرسه اعتراض ایتک المزدن کلز . بوکبی اعتراضات بزم ایچون بلکه مجد سابقمز عودت ایچون برتازیانه

ومن لاعقل له لادين له = انسانك ديني عقليدر . عقلي اوليانك ده ديني يوقدر .

— « قوام المرء عقله ولادين لمن لاعقل له = انسانك قوامي عقليدر . عقاسرك ده ديني يوقدر . »

— « افلح من رزق لبا = عقل ايله مررزق اولان كي مسه فلاحي بولمشدر . »

— « ابن آدم اطع ربك تسمى عاقلا ولا تعصه تسمى جاهلا = اي آدم اوغلي ! ربك اطاعت ايت كه سكا عاقل دينلسين . او كاعصيان ده ايمه . يوقسه جاهل ديه آ كيليرسك . »

— « ان الله تعالى يبغض المؤمن لذي لاذبرله = الله تعالى عقلي اوليان مؤمنى سومز . »

— « ما اكتسب مكتسب مثل فضل علم يهدي صاحبه الى هدى او يرده عن ردى ولا استقام دينه حتى يستقيم عقله = هيچ برمكتسب صاحبي هدايته واردير اچي يا خود هلاكن قورتار اچي بر زياده علم قيمتمده برشي قازانماز . هيچ برمكتسبك ديني ده عقلي مستقيم اولما دجه مستقيم اولماز . »

— « انا الشاهد على الله ان لا يعثر عاقل الافرعه ثم لا يعثر الافرعه حتى يجعل مصيره الى الجنة = الله طرفندن شوكا شادم كه عاقلك صوك بري جنت اولونجييه قدر هيچ بردفعه آياغي قايماز كه الله تعالى اونى قالدير ماسون . »

— « لا يعجزكم اسلام رجل حتى تعلموا ماعقده عقله = برمكتسبك مسلمان اولماسي او كي مسه نك عقده عقلي يعنى درجه عقلي معلومكز اولما دجه او قدر خوشكزه كيمه سون . »

— « الجنة مائة درجة تسعه وتسعون لاهل العقل ودرجة لسائر الناس الذين دونهم = جنت يوزدر جهر . بودر جاتك طقسان طقوزي اهل عقل ايجون ، بر در جهره آنلرك دوننده اولان سائر ناس ايجوندر . »

— « يا على اذا تقرب الناس الى الله بانواع البر فتقرب الى الله بانواع العقل تسبقهم بالدرجات والزاني عند الناس في الدنيا وعند الله في الآخرة = يا على ! خلق الله تعالايه انواع بر ايله تقرب ايدرسه سن انواع عقل ايله تقرب ايت كه آنلره دنيا ده عند الناس و آخرت ده عند الله درجات عالياه سبق ايدرسك . »

— « ان الله خواص يسكنهم رفيع الدرجات لانهم كانوا في الدنيا اعقل الناس كانت همهم المسابقة الى الطاعة وهانت عليهم فضول الدنيا وزينتها = الله تعالانك بر طاقم خواصي واردر كه دنيا ده اعقل ناس اولدقلى ايجون آنلري اك يوكسك درجات ده اسكان ايدم جكد . بونلرك دنيا ده كي همملري طاعته مسابقت جهته مصروف ايدى . فضول دنيا ايله زينتي نظرلر نده حقير ايدى . »

— « الناس يعملون بالخير وانما يعطون اجورهم على قدر

تشويق اولور . يالكز بوتزل وانحطاطي عقيدة اهل اسلام دن منبعث بر امر ذاتي كي تاتي ايدر لرسه بك زياده ياكلدقلى اچي اخطاره ينه كندمزي بورجلى عد ايدرز . زيرا بودين ايله على وجه الكمال عامل اولانلرك ، ابي مسلمانلرك عددى غالب اولديني مدتجه مسلمانلر ترقى ايتش وامر بر عكس اولدقندن صوكره بوعاقت اليه كرفتار اولمشلردر . مسلمانلر سعي وعمل ترك ايتشلر ، توكل فضيلتي سوء استعماله اوغرا تمشلرسه قباحت دينلر نده دكلدر . حضرت پيغمبر توكل يزه بويله او كرمه مشدر . بالعكس « اعقلها وتوكل » بويور مشدر . محقق اولان برشي وارسه اوده قدره ايمان عقيدة سندن مسلمانلرك انكشاف مدني وسياسي وعلمي واخلاقي اعتباريله بك چوق استفاده ايتش اولمه لريد . دولت اسلاميه نك بر عصر ايجنده معلوم اولان در جهره حدود استيلاسي توسيع ايمه سي بوايمانك بخش ايتديكي عزم ومثانت سايه سنده حاصل اولمشدر . مسلمانلرك ينه بوقدر مدت ايجنده اميلك و بداوت عالمدين اك مدني اقوامك نعت حضارته نائيتلري ، ينه بوسايه ده ايشدر . علوم وفنونه بوكونكي اوروپا علماسنك و قتيله استادلغى احراز ايتلر نده دخي بومبدأ عالينك دخل كليسي اولديغه شبه يوقدر . هله ساحه اخلاقه قدره ايمانك كوستره بيله جكي تاثيرات خوارق نماني كورمه مك نفوس بشريه يي بك آرتق ايتش اولق ديمكدر . سخاوايشار ، شجاعت عسكريه ومدنيه ، مصائبه قارشى صبر وتحمل ، منفعتي وحتى حياتي استحقاق كي خصائل بر كز يده يي مرتبه عاليه كاله ايصال ايتدير مكد بويله برايمانك كوستره بيله جكي فوق العاده لكلى يالكز خاطره كتيرمك كافيدر .

فلسفه نك اخلاق ايجون وضع ايتديكي ايكنجي مبدك ، يعنى وظيفه تصور ينك ده نظر اسلاميه كي موقعي تعيين ايدم . اولاشوني سويليه لم كه عقله نظر شريعتده حائر اولديني موقع بالاترين احترامى هيچ بردين ويرمه مشدر . دين اسلامك اساسلري قبول كيفيتي سربست مناظره ومناقشه نتيجه سي اولق آنك اك مهم اساسلر نند . ايمان دنيلن شي بر امر قلبي ايسده هر حالده استحسان عقلي ثمره سي اولق ايجاب ايدر . علماي اسلامك قسم اعظمي مقلدك ايمانك ده اوقدر خوش نظرله باقازلر . قرآن كريمده : « لا اكراه في الدين قد تبين الرشيد من النى = ديني قبول ايتديرمك ايجون زرو لاق يوق . زيرا رشد ايله غي ، طوغر ولقله اكريلك يوللري آرتق تماما تبين ايتمشدر . سورة بقره آيت ۲۵۷ ، كذلك ديكبر بر آيت كريمه ده : ليهلك من هلك عن بينة ويحيى من حي عن بينة = ناكه ايجلر نندن هلاك اولاجق وارسه بيله بيله هلاك اولسون ، حيات بولاجق ده وارسه بيله بيله حيات بولسون . سورة انفال آيت ۴۴ » بويور مشدر . اصول ايمانيه حقنده عقولى اقناع ايجون وارد اولان آيات كريمه يي غزالي يدي يوز التمش اوچه ابلاغ ايدبور . بونلري تعداد ايتمك اوزون كيدر . هله بر كره شو احاديث نبويه به باقالم : — « دين المرء عقله

مَقَالَات

هر کس کندی وظیفه سینه

روم ایلی بی ، هر گوشه سنده شهامت قومیه مزك میجل برخاطره . سنی ، هر بقعه سنده مقدسات دینه مزك لایموت بر آبد سنی صاقلایان بر دلربا قطعه بی ؛ باشند باشه ، بدبخت معصوملرک کوزیاشری ، طالعسر اسلاملرک آل قانلریله صولایان یکرمنجی عصرک قانلی جنسوارلری آوروپاده بقای سلطنتمزك صوک یوردی اولان ادرنه بی ده چیکنه مک ، بو اسلام ایلی ده صلیبک کابوس مظالم باری آلتنده نه زمک ایستیورلر . یادی ابدیاً قیلریمیزی بر خون ایدن فاجعه دار زمانلرده سلیمک ، فاتحک لرزه دار روحلرینه ؛ خدا پسند حماستلریله ؛ بر نفخه امید و تسلیم اتخاف ایدن ادرنه قهرمانلرینک حیرت انگیز مقاومتلرینه رغماً بو آهنین قلعه مزی ده المزدن آلمغه چالیشیورلر .

ادرنه ، خارقه نما بر بسالتله بلغار و صرب جانلریله دیدیشیرکن دیگر طرفدن حق وعدالت نامنه هر نه وارسه آیاقلر آلتنه آلان بتون بر قطعه ، بتون بر هیئت صلیبیه ، بو قهرمانلرک شایسته تکریم حما ستلرینه بیله حرمت ایتیمکسزین ، اجدادمزك خاطرات حزیننه ، دینمزك آبدات مقدسه سینه مامن اولان بو اسلام بلده سنی دشمنه تسلیم ایتنه مزی ، ده آچیقجه سی اتخازه قرار ویرمه مزی مصرانه تکلیف ایتیمکدن حیا ایتدیلر .

تبلیغ بوندن عبارت دکلدی : تکلیفلرینه موافقت کوسترمدیکمز تقدیرده ؛ صوک ملاذ ملیمز اولان اناطولی و سوریه نک ده تهلیکجه معروض قاله جنی تهدیدینی ده ایلری سورمشلردی . . . بو صورتله اووقته قدر ظاهری بر نقاب آلتنده کیزله دکلری احتراصات ردیشه ایله لوث دار اهل صلیب تعصبک مستکره چه . سنی کوسترمه چک قدر ایلری وارمش اولیورلردی .

بتون بو طرف فکیری تعصبه قارشی قوجه آوروپاده آنجق بر قاج ناصیه بلند اعلان عصیان ایدم بیلدی ، مع التأسف بونلرک ده صدای حق کویانه سی غلغله احتراصات آره سنده سونوب کیدیور ، مدنیت عصریه نک کرسی حشمتی اولمق ادعاسیله چیرپینان بر عتیقک بویوصونلی قطعه سی ظالملری آلقشلايان کلپانک شاپاش و تقدیرایله طولیور . تاریخ انسانیت وعدالت ، بشریتی بودر که لره سقوط ایتدیرن محترصلره قارشی ابدیاً لغتله ، نفرتلر یاغدیره جقدر . فقط ، افسوس که . . .

فردیناندک قرون ماضیه هونیادلرینی اوتاندیران معهود اعلان حرب بیاننامه سنک مدنی آوروپانک سیای عرفانده بر چین جین ، بر اشمئزاز استکراه تولید ایتمی شویله طورسون بالعکس بعض محافله تقدیراته بیله مظهر اولدینی دوشونیلورسه شویالانجی مدنیت ، بوخالی کوروب طوریرکن خلا صاحبه لایان شرقیلره نیلیم نه نام ویرلمیدر ؟ هذا کرات صلیبیه نک انقطاعی متعاقب جنرال (ساووف) طرفندن

عقولهم = خلق خبر ایشلرلر . آلاجلری اجرایسه آنجق عقللرینک مقدارینه کورددر .

عقلک هیچ برشی ایله قابل وزن و قیاس اولیان قیمت علیانی نبی مکرمز (صلی الله علیه وسلم) ایشته بوکی سوزلرله تقدیر ایدیور . ایمانک اساسی و مستندی بزده عقلدر . کرک وجود باری به و کرک نبی اکرم حضرت محمد صلی الله علیه وسلمک رسالتنه و تبلیغات نبویه نک طرف حقندن وارد اولدیغنه ایمان ایدن هر مسلمان هر حالده طریق استدلاله مراجعتله بو حقیقتلره قانع اولیور . استدلالانک ضعف و قوتی ، شکل و صورتی متخالف اولسه ده اساس ایمان هیچ بر وقتده بر نوع استدلاله مستند اولمقندن خالی قالماز .

کذلک دین اسلامده عقله غیر منکشف اسرار ایمانیه یوقدر . هیچ بر کیمسه به «عقلک آلسون آلماسون هر حالده ایمان ایله مکلفسک . مسائل ایمانیه بی مناقشه به عقلک صلاحیتی یوقدر» دنیلیمه مش و دنیلیمه مز . او درجه ده که دلالت عقل ایله ، الک قطعی استدلالات ایله ارکان ایمان حقنده قناعت وجدانیه ؛ قرآنک وحی ، حضرت محمدک (صلی الله علیه وسلم) نبی مرسل اولدیغنه اطمینان حاصل اولمقندن صوکره بیله نصوص شرعییه ایله دلیل قطعی عقلی یشنده بر تعارض موجود اولدینی کورولسه دائماً نص شرعی بی تأویل ایتیمک جهته کیدیلیر . بو کی احوالده بتون علمای اسلامک اتفاق اوزره اصل ایمان استدلال عقلی به استناد ایتدیک ایچون نصی تأویل ایله ظاهرندن متبادر اولان معنایی ترک ایتیمک لازم کورولمشدر . زیرا بو تقدیرجه نصه اعتبار ایتیمک اصلی فرعه فدا ایتیمکدر دییورلر . دین اسلامک وظیفه تمدنییه سنی او قدر سرعتله حسن ایفا ایتمه سنده کی حکمتی ؛ دول واقوام نصرا . نیه نک او منتظم و معظم تشکیلات ایله او قدر فداکارلقلره آسیا و آفریقایه سوق ایتدکلری دعاة انجیل اردولرینک [۱] مساعی و مشقتلریله هیچ ده متناسب اولمایان موفقیات جزئییه مقابل دین اسلامک تشکیلاتسز ، میسیونرسز ، پاره سز ، پولسز اوله رق انتشار سریننده کی سری ایشته بوراده آراملیدر . بری عقلی مخاطب ایدیوز ، دیگرکی حسی . بری دلائل منطقیه ایله اقناعه چالیشیور ، دیگرکی اسراردن بحث ایدیور . ینه بوندن طولاییدر که آوروپاده فلسفه ایمانی ضعه اوغراشمش ، دینه قارشی بر عداوت بیله اویاندیرمشکن شرقده فلسفه ایله اشتغال ایدنلرینه دین علماسی اولمش و عام کلام فلسفه ایله هم دست وفاق اولارق حقایق ایمانیه بی تأیید ایتمشدر .

احمد نعیم

[۱] صوک یاپیلان بر ایستاتستیفه نظراً آوروپا و آمریکا میسیونرلرینک نشر انجیل اوغورنده صرف ایتدیک مبالغ سنوی بش یچق ملیون انگلیز لیراسی متجاوزدر .